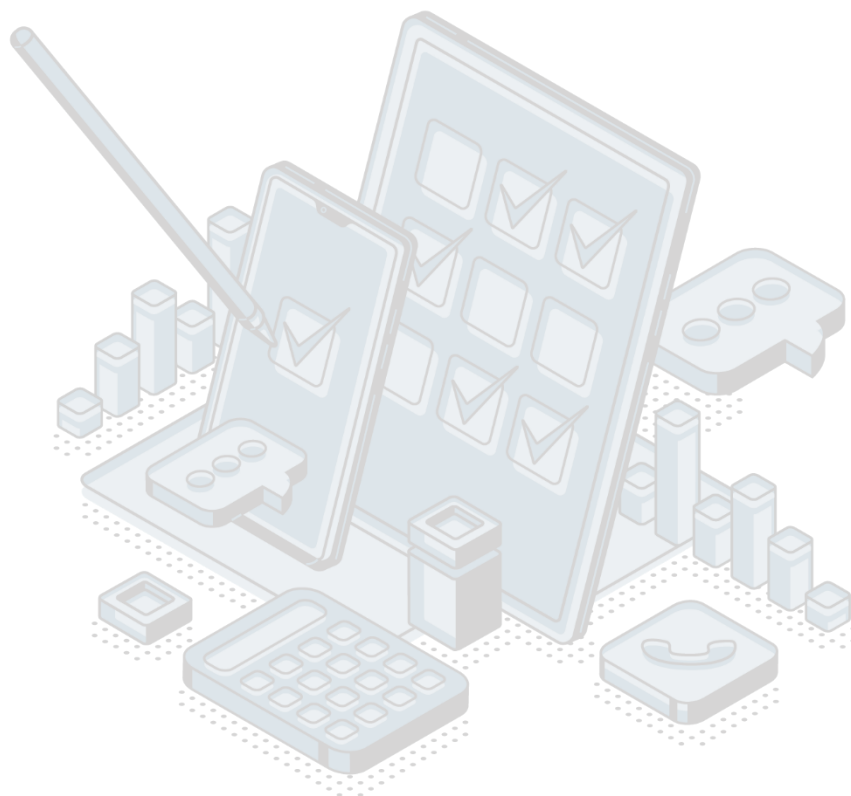


IZVJEŠTAJ O KVALITETU

Industrijska proizvodnja (PRODCOM) 2023



Odgovorno lice: Mašan Raičević

Naziv odsjeka: Odsjek statistike kratkoročnih indikatora

Sadržaj:

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju	3
1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja	3
1.2 Pravni osnov	3
1.3 Statističke jedinice	3
1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja	3
1.4.1 Sektori	3
1.4.2 Statistička populacija	3
1.5 Referentna geografska oblast	4
1.6 Koncepti i definicije	4
1.7 Klasifikacije	4
1.8 Frekvencija prikupljanja podataka	4
1.9 Dinamika objavljivanja podataka	4
1.10 Metodologija	4
1.11 Bazni period	4
1.12 Jedinica mjere	4
1.13 Izvor podataka	5
1.14 Metod prikupljanja podataka	5
2. Relevantnost - Korisnici podataka	5
2.1 Potrebe korisnika	5
2.2 Zadovoljstvo korisnika	5
3. Tačnost i pouzdanost	5
3.1 Tačnost - Opšta ocjena	5
3.2 Uzoračka greška	6
Indikatori uzoračke greške	6
3.3 Neuzoračka greška	6
3.3.1 Greška obuhvata	6
Indikator greške obuhvata	6
3.3.2 Greška mjerenja	6
3.3.3 Greška neodaziva	6
Stopa neodaziva jedinica	6
Stopa neodaziva na temu	6
3.3.4 Greška u obradi podataka	6
Stopa imputacije	6
3.4 Sezonska prilagođavanja	6
3.5 Revizija podataka	7
3.5.1 Politika revizije podataka	7
3.5.2 Praksa revizije podataka	7
3.5.3 Prosječna veličina revizije podataka	7
4. Pravovremenost i tačnost objave podataka	7
4.1 Pravovremenost	7
Vremenski jaz objave preliminarnih podataka	7
Vremenski jaz objave konačnih podataka	7
4.2 Tačnost objave podataka	7
5. Dostupnost i jasnoća	8
5.1 Kalendar objave podataka	8
5.2 Pristup Kalendaru objave podataka	8
5.3 Saopštenja	8
5.4 Publikacije	8
5.5 Online baza podataka	8
5.6 Dostupnost mikro podacima	8
5.7 Popunjenost metadata	8
6. Uporedivost	9
6.1 Prostorna uporedivost	9
6.2 Vremenska uporedivost	9
Indikator za uporedivost u vremenu	9

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju

1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja

Cilj istraživanja je prikupljanje podataka neophodnih za obračun količine proizvodnje industrijskih proizvoda na teritoriji Crne Gore i vrijednosti njihove realizacije. Podaci će biti raspoloživi na nivou proizvoda u skladu sa važećom PRODCOM listom.

1.2 Pravni osnov

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (Sl.list Crne Gore br. 18/12 i 47/19) definisane su odredbe za prikupljanje, obradu i diseminaciju podataka. Zakon pruža Upravi za statistiku jasno i široko pravno ovlašćenje da prikuplja i pristupa podacima potrebnim za sprovođenje Programa i Godišnjeg plana. Zakon daje prioritet upotrebi administrativnih podataka, kao i pravo pristupa individualnim podacima koja su rezultat istraživanja ostalih proizvođača zvanične statistike. Kao dopuna zakonskim odredbama, Uprava za statistiku je potpisala nekoliko memoranduma o saradnji sa imaocima administrativnih podataka.

EU regulative kojima se definiše ova oblast statistike:

- 1) REGULATION (EU) 2019/2152 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 27 November 2019 on European business statistics.
- 2) COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) 2020/1197 of 30 July 2020 laying down technical specifications and arrangements pursuant to Regulation (EU) 2019/2152 of the European Parliament and the Council on European business statistics.

1.3 Statističke jedinice

Jedinice posmatranja za praćenje industrijske proizvodnje su preduzeća (privredna društva) sa 5 i više zaposlenih, sa prometom iskazanim u završnom računu u prethodnoj godini, čija je osnovna djelatnost industrijska proizvodnja (odnosno razvrstana u sektorima B i C Klasifikacije djelatnosti KD 2010), kao i dijelovi privrednih društava (KAU) koji se bave industrijskom proizvodnjom.

1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja

1.4.1 Sektori

Okvir za listu preduzeća formiran je na osnovu podataka iz statističkog biznis registra, a koji obuhvata sve aktivne poslovne subjekte iz oblasti industrije (sektori B i C klasifikacije KD 2010) kao i dijelovi privrednih društava (KAU) koji se bave industrijskom proizvodnjom. Iz okvira su isključena preduzeća čiji je promet jednak nuli. Lista izvještajnih jedinica uključuje preduzeća i KAU sa 5 i više zaposlenih i proizvode količine proizvoda veće od jedinice mjere preporučene PRODCOM listom.

1.4.2 Statistička populacija

Izvještajne jedinice su privredna društva i KAU koja se bave industrijskom proizvodnjom i koja su u Statističkom poslovnom registru registrovana u sektorima B (Vađenje ruda i kamena) i C (Prerađivačka industrija).

1.5 Referentna geografska oblast

Teritorija Crne Gore.

1.6 Koncepti i definicije

Proizvod nastaje kao posljedica neke industrijske aktivnosti, a definisan je Nomenklaturom industrijskih proizvoda za godišnje istraživanje industrijske proizvodnje. Termin proizvod koristi se kao opšti, kako za proizvode koji imaju fizicku dimenziju tako i za industrijske usluge. Pod gotovim proizvodom smatra se svaki proizvod koji je dostigao odgovarajući stepen prerade, tako da je u Nomenklaturi za godišnje istraživanje industrijske proizvodnje naveden pod posebnom šifrom i posebnim nazivom. Proizvod je gotov kada njegovu ispravnost provjeri fabrička ili druga kontrola kvaliteta proizvoda. Neispravni proizvodi ne smatraju se gotovim proizvodima.

Ostvarena proizvodnja predstavlja ukupno ostvarenu proizvodnju datog proizvoda, izraženu u odgovarajućoj jedinici mjere, u prethodnoj godini u odnosu na godinu obrade izvještaja i odnosi se na period koji odgovara kalendarskoj godini. Odnosi se na proizvodnju koja je završena u godini za koju se podnosi izvještaj na teritoriji Crne Gore.

Prodaja (realizacija) proizvoda - u obzir se uzimaju količine proizvoda koje se isporučuju van privrednog društva za koje se podnosi izvještaj i za koje je ispostavljena faktura.

1.7 Klasifikacije

Statistička klasifikacija ekonomskih djelatnosti u Evropskoj uniji - NACE Rev. 2, PRODCOM lista proizvoda za referentnu godinu.

1.8 Frekvencija prikupljanja podataka

Podaci se prikupljaju godišnje.

1.9 Dinamika objavljivanja podataka

Podaci se objavljuju godišnje u skladu sa Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

1.10 Metodologija

Metodološka objašnjenja istraživanja o industrijskoj proizvodnji su dostupna na web sajtu: [Metodologija](#)

1.11 Bazni period

Referentna godina.

1.12 Jedinica mjere

Podaci dobijeni ovim istraživanjem iskazani su na sledeći način: vrijednost realizacije u EUR, a količina gotovih proizvoda u navedenim mjernim jedinicama: m² (metar kvadratni), m³ (metar kubni), t (tona), hiljade efektivnih časova rada, hl (hektolitri).

1.13 Izvor podataka

Podaci se prikupljaju od izvještajnih jedinica sa 5 i više radnika (Preduzeća i KAU) koje su registrovane u Statističkom biznis registru u sektorima B -Vadjenje ruda i kamena i C-Preradivačka industrija.

1.14 Metod prikupljanja podataka

Podaci se prikupljaju upitnikom (mail-om ili poštom).

2. Relevantnost - Korisnici podataka

2.1 Potrebe korisnika

Međunarodni korisnici:

- ✚ Eurostat;
- ✚ Svjetska banka;
- ✚ UN organizacije;
- ✚ Međunarodni monetarni fond.

Nacionalni korisnici:

- ✚ Ministarstva i drugi organi javne uprave;
- ✚ Lokalne samouprave i drugi organi lokalne uprave;
- ✚ Centralna banka;
- ✚ Nevladine organizacije;
- ✚ Studenti;
- ✚ Istraživači;
- ✚ Mediji.

2.2 Zadovoljstvo korisnika

Uprava za statistiku je usvojila Strategiju upravljanja kvalitetom, Vodič za implementaciju Strategije upravljanja kvalitetom, kao i Implementacioni plan za sprovođenje politike kvaliteta. U cilju mjerenja stepena do kojeg ispunjava svoje obaveze prema korisnicima i u sklopu nove politike kvaliteta, Uprava za statistiku je sprovela istraživanje o zadovoljstvu korisnika. Rezultati istraživanja dostupni su na web stranici Uprave za statistiku, link: [Izveštaj o zadovoljstvu korisnika](#)

3. Tačnost i pouzdanost

3.1 Tačnost - Opšta ocjena

Nije dostupna.

3.2 Uzoračka greška

Nije dostupna.

Indikatori uzoračke greške

Nije relevantno.

3.3 Neuzoračka greška

Nije dostupna.

3.3.1 Greška obuhvata

Nije dostupna.

Indikator greške obuhvata

Nije relevantno.

3.3.2 Greška mjerenja

Nije dostupna.

3.3.3 Greška neodaziva

Nije dostupna.

Stopa neodaziva jedinica

Nije dostupna.

Stopa neodaziva na temu

Nije relevantno.

3.3.4 Greška u obradi podataka

Nije dostupna.

Stopa imputacije

Nije dostupna.

3.4 Sezonska prilagođavanja

Nije dostupno.

3.5 Revizija podataka

3.5.1 Politika revizije podataka

Uprava za statistiku je usvojila politiku revizije i ista je dostupna na web sajtu: [Politika revizije](#)

3.5.2 Praksa revizije podataka

Tipične revizije su minimalne. Značajne revizije se koriste samo ukoliko dođe do metodoloških promjena.

3.5.3 Prosječna veličina revizije podataka

Nije dostupna.

4. Pravovremenost i tačnost objave podataka

4.1 Pravovremenost

Podaci se objavljuju 180 dana od kraja referentnog perioda.

Vremenski jaz objave preliminarnih podataka

Indikator pravovremenosti objave preliminarnih podataka predstavlja vrijeme između datuma posljednjeg dana referentnog perioda i datuma objave prvih podataka. On se može prikazati formulom: $T1 = d_{\text{frst}} - d_{\text{ref}}$, $T1 = 180$ dana, d_{frst} - datum izlaska prvih rezultata; d_{ref} - posljednji dan (datum) referentnog perioda.

Rokovi za objavljivanje podataka ovog istraživanja za 2023. godinu su ispunjeni u skladu sa Kalendarom objavljivanja.

Vremenski jaz objave konačnih podataka

Indikator pravovremenosti objave konačnih podataka predstavlja vrijeme između datuma posljednjeg dana referentnog perioda i datuma objave konačnih podataka. Konačni podaci se objavljuju 9 mjeseci nakon završenog referentnog perioda. Rokovi za objavljivanje konačnih podataka istraživanja o industrijskoj proizvodnji u toku 2023. godine su ispunjeni u skladu sa Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

4.2 Tačnost objave podataka

Indikator tačnosti predstavlja vremensku razliku između stvarne objave podataka i planirane objave podataka. Rokovi za objavljivanje istraživanja o industrijskoj proizvodnji su definisani u skladu sa Kalendarom objavljivanja statističkih podataka i ti rokovi za publikovanje saopštenja se poštuju.

Indikator TP3 (tačnost) je 0, tj. nema razlike između planirane i stvarne objave podataka, što znači da su podaci objavljeni u skladu sa Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

5. Dostupnost i jasnoća

5.1 Kalendar objave podataka

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl.list Crne Gore" br. 18/12, 47/19) se propisuje da proizvođači zvanične statistike pripremaju, ažuriraju i objavljuju Kalendar objavljivanja statističkih podataka. Objavljuje se na internet stranici Uprave za statistiku najkasnije do 20. decembra za narednu godinu, za sve proizvođače zvanične statistike koji uključuje datume objavljivanja statističkih podataka. Svaka promjena u datumu objavljivanja u Kalendaru objavljuje se unaprijed u skladu sa Procedurom o neplaniranim revizijama.

5.2 Pristup Kalendaru objave podataka

Kalendar objavljivanja statističkih podataka dostupan je na sljedećem linku: [Kalendar objavljivanja statističkih podataka](#)

5.3 Saopštenja

Podaci su dostupni na web sajtu: [Saopštenje](#)

5.4 Publikacije

Sve publikacije koje objavljuje Uprava za statistiku dostupne su na sledećem linku: [Publikacije](#)

5.5 Online baza podataka

[Baza podataka](#)

5.6 Dostupnost mikro podacima

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl.list Crne Gore" br. 18/12 i 47/19) regulisana su pravila pod kojim spoljni korisnici mogu dobiti pristup individualnim podacima za potrebe istraživanja. Članom 58 definisane su vrste naučnih i istraživačkih organizacija koje mogu dobiti takve podatke. Davanje individualnih podataka bez identifikatora moguće je isključivo na pisani zahtjev naučno-istraživačkih ustanova, u svrhu obavljanja naučno-istraživačke djelatnosti, kao i međunarodnih statističkih organizacija i proizvođača statistike iz drugih država. Istraživački subjekt potpisuje Ugovor sa Upravom za statistiku, kao i Izjavu o poštovanju principa povjerljivosti. Proizvođači zvanične statistike vode posebnu evidenciju o korisnicima i o svrsi za koju su statistički podaci dati na korišćenje.

5.7 Popunjenost metadate

Stopa popunjenosti metadate predstavlja odnos broja popunjenih metadate podataka u odnosu na ukupan broj prihvatljivih metadate polja. Za ovo istraživanje stopa popunjenosti metadate podataka iznosi 100%.

6. Uporedivost

6.1 Prostorna uporedivost

Podaci su geografski uporedivi sa podacima drugih EU zemalja.

6.2 Vremenska uporedivost

Podaci o industrijskoj proizvodnji dostupni su od 2010 na web sajtu: [Podaci](#)

Indikator za uporedivost u vremenu

Nije relevantno.